

Tárgytematika / Course Description

Örökségvédelem 2

MKNM_DSTM160

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Arnóth Ádám

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy lényege, hogy a hallgatók megértsék, miért érdemes és szükséges a történeti épületek fenntartása. Míg a műemlékvédelem létrejötte idején a művészeti emlékként, később a múlt dokumentumaként való megőrzés volt az elsődleges. Manapság hangsúlyossá vált a környezettudatos gondolkodásból is fakadóan a régi épületek megőrzése és (újra-) hasznosítása. Hasonlóképp fontos környezethez illeszkedő építészeti viselkedésmód kialakítása. A tantárgy lényege a helyszín megismerésének fontosságáról, a kontinuitásról és kontextusról szól.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- 1: Bevezetés, a műemlékvédelem előzményei, kialakulása; helyreállítások a 19. sz. végéig Európában
- 2: A műemléki érték fogalma, a modern műemlékvédelem kialakulása; intézményrendszer, a védetté nyilvánítás tárguló körei
- 3: a műemlékvédelem alapfogalmai (egyedi és területi védelem, világörökség, kert, történeti táj, tartozékok) a műemlék-helyreállítások alapelvei (a kutatás fontossága, anyagában való megtartás, a korszakok együttélése és bemutatása)
- 4: A műemléki beavatkozások fajtái (karbantartás, konzerválás, anasztilózis, restaurálás, rekonstrukció, adaptálás)
- 5: Történeti épületek műemlékek hasznosítása és újrahhasznosítása
- 6: 20. század második felének „klasszikus” hazai helyreállításai az OMF kutatási, tervezési, restaurálási és kivitelezési munkái, várak, romok, templomok

2022 ősz

- 7: a műemlékvédelem elméletének, gyakorlatának összefoglalása, a rekonstrukciók története

Európában

8: hazai rekonstrukciók gyakorlata, problematikája, értékelése a múltban és jelenleg

9: a műemlék-helyreállítások új, példaadó hazai példái, elsősorban az ICOMOS-díjak tükrében

10: néhány érdekes kortárs külföld műemlék-helyreállítási példa

11: Városléptékű műemlékvédelem, új építészet történeti településekben

12: történeti táj, új építészet történeti tájban, Tokaj-Hegyalja példái

---

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A kurzus egy beadandó esszé írásával zárul, amely egy közelmúltban elkészült épület-helyreállítás, adaptálás (tavaszi félév), vagy történeti környezetbe illesztett új épület (ősz félév) értékeléséről szól képből és írásban.

A beadandó esszé lehetőséget ad a hallgató véleményének, értékelésének részletes taglalására. Az értékelés a tanult szempontok alapján készül, így a dolgozat számot ad a hallgató megszerzett ismereteiről és ezek felhasználásáról, értelmezéséről, tovább-gondolásáról.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

A műemlékvédelem Magyarországon. Szerk.: Császár László. Képzőművészeti Kiadó, Bp. 1983. részletek

Gerő László: Az építészeti stílusok. Gondolat Kiadó, Bp. 1957. részletek

Kaesz Gyula: Ismerjük meg a bútorstílusokat. Gondolat, Háttér Kiadók, Bp. 1972-1995 (többszöri kiadás)

Dercsényi Dezső: Mai magyar műemlékvédelem. Magvető, Budapest, 1980

Horler Miklós: A műemlékvédelmi gondolat kialakulása Európában. BME, Budapest, 1984

Zádor Anna: Építészeti szakszótár. Corvina Kiadó, Budapest, 1984

Román András: Műemlék, építészeti örökség, város. ÉTK Bp. 1996. részletek

Gerő László: Műemlékről mindenkinek. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1987

Ágostházi László: Műemlékvédelem. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1999

Műemlékvédelem törvényi keretek közt, Országos Műemlékvédelmi Hivatal, Budapest, 2001